

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurikorralduse õppekava

Gerda Lizett Puju

TARTU ÜLIKOOLI SÜMFOONIAORKESTRI KEVADKONTSERTIDE

KORRALDAMINE

Lõputöö

Juhendaja: Anu Rannu, MA, kultuurikorralduse nooremlektor

Viljandi 2025

Resümee

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri kevadkontsertide korraldamine

Lõputöö annab ülevaate Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri 2025. aasta kevadkontserdi „Kohtumine heliloojaga: Hariduslik retk eesti muusikasse, külas on helilooja Liina Sumera“ korraldusprotsessist ja tulemustest. Kontsert toimus kahel korral - 21. aprillil Põlva Kultuurikeskuses ning 28. aprillil Tartu Ülikooli aulas. Töö autor tegutses sündmuste peakorraldajana, vastutades projekti juhtimise, ajakava ja tegevusplaani koostamise, eelarve haldamise, turunduse ja piletimüügi, kontserdi korralduse ning lisamängijate leidmise ja nendega suhtlemise eest. Lõputöö eesmärk oli korraldada hariduslik kontserdisari, mis laiendaks Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri regionaalset haaret, suurendaks publiku arvu ja teadlikkust eesti muusikast ning looks koostöös elava heliloojaga uut väärtust kaasaegse orkestrimuusika maastikul.

Võtmesõnad: orkestri korraldus, sümfooniaorkester, sündmuskorraldus, projektijuhtimine

Abstract

Organising the Spring Concerts of the University of Tartu Symphony Orchestra

This thesis provides an overview of the organisation process and outcomes of the 2025 spring concert by the University of Tartu Symphony Orchestra titled “*Meeting the Composer: An Educational Journey into Estonian Music, Featuring Composer Liina Sumera.*”

The concert was held on two occasions – on April 21st at Põlva Cultural Centre and on April 28th in the University of Tartu Assembly Hall. The author of the thesis served as the main organiser of the events, being responsible for project management, creating the schedule and action plan, managing the budget, marketing and ticket sales, concert logistics, as well as recruiting and communicating with additional performers. The aim of the thesis was to organise an educational concert series that would expand the regional reach of the University of Tartu Symphony Orchestra, increase audience numbers and awareness of Estonian music, and create new value in the field of contemporary orchestral music through collaboration with a living composer.

Keywords: orchestra management, symphony orchestra, event management, project management

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Organisatsiooni analüüs	5
1.1 Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester	5
1.2 Organisatsiooni juhtimisstruktuur ja töökorraldus	6
2. Korraldustöö analüüs	7
2.1 Sündmuse kirjeldus ja eesmärgid	7
2.2 Meeskond	9
2.3 Eelarve ja piletimüük	10
2.4 Sihtgrupp ja turundus	12
2.5 Riskianalüüs	14
2.6 Kontsertide elluviimine	15
2.7 Järeltegevused ja aruandlus	16
3. Sündmuse analüüs ja refleksioon	17
3.1 Sündmuse analüüs	17
3.2 Eneserefleksioon	19
Kokkuvõte	22
Kasutatud kirjandus	24
Lisa 1. MTÜ Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri struktuur	25
Lisa 2. Eelarve	26
Lisa 3. Kevadkontserdi plakat	28
Lisa 4. Riskianalüüs	29
Lisa 5. Kevadkontsert Põlvas	30
Lisa 6. Tegevuskava	31

Sissejuhatus

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester (TÜSO) esindab akadeemilise kogukonna kultuurilist eneseteostust ning pakub ülikooliga seotud inimestele võimalust tegeleda sümfoonilise muusikaga. Antud lõputöös annan ülevaate TÜSO 2025. aasta kevadkontsertide "Kohtumine heliloojaga: Hariduslik retk eesti muusikasse" sarja korraldamisest. Töö eesmärk on analüüsida kogu kontserdisarja korraldusprotsessi, tuua esile olulisemad õnnestumised ja väljakutsed ning jagada oma kogemusi peakorraldajana.

Minu teekond TÜSO intendantina sai alguse süvenenud huvist muusikaajaloo vastu, mis kujunes õpingute käigus. See huvi innustas mind aktiivselt orkestri tegevusse panustama ning lõpuks võtma enda kanda kontsertide korraldamise eestvedaja rolli. Sain võimaluse juhtida kogu sündmuse korraldusprotsessi algusest lõpuni – alates ideest kuni kontsertide elluviimiseni. Selle käigus omandasin väärtuslikke kogemusi meeskonnatöös, ajaplaneerimises, suhtluses erinevate osapooltega ning ootamatute olukordade lahendamises. Kuigi protsess oli pingeline ja täis väljakutseid, oli see samaaegselt väga arendav ja õpetlik.

Lõputöö koosneb kolmest peatükist. Esimeses peatükis tutvustan TÜSO tegevust organisatsioonina, andes ülevaate orkestri ajaloost, juhtimisstruktuurist ja töökorraldusest. Teises peatükis keskendun kevadkontsertide korraldusprotsessi erinevatele etappidele – eesmärkide seadmine, meeskonnatöö, eelarve koostamine, turundus, riskianalüüs ning kontsertide elluviimine. Kolmandas peatükis analüüsin saadud kogemusi ja õppetunde, pakkudes isiklikku refleksiooni peakorraldaja rollist.

1. Organisatsiooni analüüs

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester (TÜSO) on mittetulundusühinguna tegutsev harrastuskollektiiv, mille eesmärk on eelkõige pakkuda sümfoonilise instrumentaalmuusika harrastamise võimalus Tartu kõrgkoolide üliõpilastele, vilistlastele, õppejõududele ning töötajatele.

Lisaks sätestab MTÜ põhikiri (2016), et Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri eesmärkide hulka kuulub Eesti algupärase heliloomingu tutvustamine ning koostöö edendamine nii Tartu kõrgkoolidega kontserttegevuse korraldamisel kui ka teiste loominguiliste harrastuskollektiividega nii Eestis kui välismaal. Samuti peab TÜSO tasuta kontsertide kaudu laiendama sümfooniaorkestri kuulajaskonda, pöörates erilist tähelepanu ka vähekindlustatud inimestele, ning kogu MTÜ tulud suunatakse üksnes põhikirjaliste eesmärkide elluviimiseks.

Mittetulundusühingute seaduse (2022) järgi on MTÜ isikute vabatahtlik ühendus, mis tegutseb eraõigusliku juriidilise isikuna ning mille tegevus ei ole suunatud tulu saamisele majandustegevuse kaudu. TÜSO tegevus aitab rikastada Tartu muusikaelu ning väärtustab akadeemilise kogukonna kultuurilist eneseteostust, nagu on märgitud 2013. aasta MTÜ asutamislepingus.

1.1 Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri ajalugu ulatub 1930. aastatesse, mil orkester koosnes peamiselt üliõpilastest. Tolleaegses akadeemilises keskkonnas peeti orkestris osalemist auasjaks ning üliõpilasorganisatsioonid toetasid aktiivselt oma liikmete muusikalist tegevust. Teise maailmasõja ajal orkestri tegevus katkes.

Esimene taasavamine toimus 1955. aastal, kui füüsikaproffessor Harald Keres algatas orkestri taasloomise. Ta leidis ülikoolist mängijad, korraldas pillide korrastamise ning organiseeris pilliõppe koostöös Vanemuise orkestrantidega. Orkestri esimene avalik esinemine pärast taasavamist toimus 26. mail 1956, mil esitati klassikalist orkestrimuusikat. Ajaloolise tähtsusega oli orkestri esinemine 8. juulil 1956 Kassitoome orus esimesel üliõpilaslaulupeol *Gaudeamus*. Orkestri tegevus hakkas vaibuma 1950. aastate lõpus ning 1970.–1980. aastatel katkes tegevus täielikult.

Tähelepanuväärne on orkestri teine taasavamine 2009. aastal, mil Tartu Ülikooli ja Tartu Üliõpilasmaja juhtkonna eestvedamisel otsustati sümfooniaorkester taas ellu kutsuda.

Esimene avalik esinemine toimus 1. detsembril 2009 Rahvusülikooli aastapäeva aktusel. Sellest algas orkestri uus ajastu, mis jätkub tänaseni.

Oluline institutsionaalne samm toimus 2013. aastal, kui loodi orkestrile eraldi mittetulundusühing, mis andis TÜSOle rohkem võimalusi erinevateks ettevõtmisteks ning innustas liikmeid orkestri töösse panustama lisaks pillimängule ka muul viisil. Mittetulundusühingu staatus võimaldab orkestrile suuremat paindlikkust tegevuse korraldamisel ning rahastamisvõimaluste leidmisel.

Tänapäeval mängivad TÜSOs peamiselt Tartu ülikoolide üliõpilased, vilistlased ning teised harrastusmuusikud. Orkester tegutseb aktiivselt kogu aasta vältel – repertuaari kuuluvad nii traditsioonilised advendi- ja kevadkontserdid kui ka erinevad projektipõhised esinemised. Märkimisväärsamad esinemised on toimunud nii Eestis kui välismaal, näiteks 2015. aastal maailmanäitusel Eesti paviljonis Milanos ning 2019. aastal tähistati kümnendat taastegutsemise hooaega koos rahvusülikooli juubeliga.

TÜSO repertuaari kuuluvad klassikalised teosed, filmimuusika ning spetsiaalselt orkestrile loodud uudislooming. Orkester on teinud koostööd mitmete kooridega ning esinenud koos tunnustatud solistidega. TÜSO on olnud ka mitmete Eesti heliloojate uudisteoste esmaesitaja. Orkestri peadirigentideks on olnud Lauri Sirp (2009–2016) ja alates 2016. aastast Taavi Kull.

TÜSO on loodud inspireerima akadeemilise taustaga inimesi pillimänguga tegelema ja rikastama Tartu muusikaelu. Orkestri tegevus aitab säilitada ja arendada muusikatradsioone akadeemilises keskkonnas ning pakub üliõpilastele ja akadeemilisele kogukonnale võimalust kultuuriliseks eneseteostuseks. (Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester, [TÜSO], s.a.)

1.2 Organisatsiooni juhtimisstruktuur ja töökorraldus

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester (TÜSO) tegutseb mittetulundusühinguna, mille kõrgeim otsustusorgan on üldkoosolek. Organisatsiooni strateegilist ja igapäevast juhtimist korraldab kolmeliikmeline juhatus, kuhu kuuluvad juhatuse esimees, liikmehaldur ja finantsjuht. Lisaks toetavad tegevust intendant, dirigent ja konsertmeister. Juhtimis- ja töökorraldus lähtub mittetulundusühingute seadusest, kuid on kohandatud vabatahtlikul osalusel toimiva muusikakollektiivi vajadustele (vt lisa 1).

Juhatuses esimees koordineerib juhatuse tööd, esindab organisatsiooni õigussuhetes ning vastutab juhatuse tegevussuundade üldise juhtimise eest. Liikmehaldur haldab liikmete nimekirju, kogub liikmemakse ning suhtleb pillirühmade vanematega, kes omakorda toetavad

info liikumist ja proovide korraldust. Finantsjuht koostab eelarve, jälgib selle täitmist, teeb makseid, haldab raamatupidamist ning koostab majandusaasta aruande. Projektkirjutaja käib orkestrantide alla, kes vastutab projektitaotluste koostamise, laulupeo toetuste taotlemise ja aruandluse eest (01. Tartu Ülikooli Sümfooniaorkesteri juhatus ja ametid, 2024).

Intendant täidab ulatuslikke ülesandeid, mis hõlmavad nii sisemist korralduslikku koordineerimist kui ka välist kommunikatsiooni. Tema vastutusallas on noodimaterjali ja pillide hankimine, ruumide ja transpordi korraldus, proovide ja kontsertide logistika (nt toolid, noodipuldid, valgustus, suurte pillide transport), esinejate värbamine ning kontsertide lilled ja toitlustuse organiseerimine. Intendant haldab TÜSO digikanaleid, sealhulgas Facebook, Instagram ja koduleht (sh ürituste info, galerii, artiklid). Koostab infokirju ning korraldab värbamiskampaaniaid. Samuti koordineerib ta ülikooli vabaaine "Sümfooniaorkester" õppeprotsessi ja esitab hooaja lõpus MTÜ-le tegevusaruande ning raamatupidajale majandusaasta aruande sisendi. (TÜSO intendandi tööjuhend, 2024)

2. Korraldustöö analüüs

2.1 Sündmuse kirjeldus ja eesmärgid

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri 2025. aasta kevadkontserdi idee sai alguse 2024. aasta kevadel toimunud kontserttuurist „Meistriklass. Hariduslik retk klassikutega“, millega tähistati orkestri 15. tegevusaastat. Kontserdid Avinurmes, Võrus ja Tartus olid üles ehitatud hariduslikus võtmes: publikule tutvustati lisaks muusikateostele ka heliloojate tausta ja teoste erinevaid muusikalisi elemente.

Orkestrite kui avalike institutsioonide puhul on muusika jagamine haridusliku aspekti kaudu olnud alati oluline osa nende missioonist. Noortele suunatud kontserdid ning muud hariduslikud programmid on kujunenud orkestrikultuuri lahutamatuks osaks ning täidavad tänapäeval keskset rolli orkestrimuusika kättesaadavamaks muutmisel. (Radermacher, 2023, lk 1)

Seetõttu kujunes kevadkontserdi keskseks ideeks kohtumine eesti helilooja Liina Sumeraga, kes on hea koostööpartner just harrastusorkestrile. Dirigendi sõnul osutus just tema valituks, kuna ta on elav helilooja, kelle käekiri on tehniliselt jõukohane, kuid sisuliselt ja vormiliselt kõnekas. Tellisime Sumeralt uue teose ning palusime ta kahele kontserdile enda loomisprotsessidest kõnelema. Repertuaaris oli kaks Liina Sumera teost, süit filmist „Supilinna salaselts“ ning esiettekandele tulnud spetsiaalselt TÜSO-le loodud teos „Lõõm“.

Lisaks tõime kuulajateni tähtsa Eesti sümfooniiku Eduard Tubina teose „Sümfoniett Eesti motiividel“ – seekord tervikuna teose, mille üks osa kõlas ka eelmisel kevadkontserdil.

Et kogu kontsertprojekt kulgeks eesmärgipäraselt ning tooks kaasa soovitud tulemused nii muusikaliselt kui korralduslikult, tuli juba varajases planeerimisfaasis selgelt määratleda projekti eesmärgid. Nagu rõhutavad ka Locke ja Latham (2002, lk 707), on eesmärkide seadmine projektijuhtimises keskse tähtsusega: need suunavad tähelepanu olulisele, motiveerivad pingutama, aitavad hoida järjepidevust ning soodustavad sobivate strateegiate kasutamist.

Projekti eesmärkide sõnastamisel lähtusin õpingute käigus omandatud ja kultuuriprojektide aines põhjalikult harjutatud SMART-mudelist, mille töötas välja George T. Doran. Antud mudel on projektijuhtimises laialdaselt tunnustatud meetod. Mudel tagab, et eesmärgid oleksid spetsiifilised, mõõdetavad, saavutatavad, asjakohased ja ajaliselt määratletud. SMART-kriteeriumide järgimine aitab luua selgust nii projekti planeerimise kui ka hilisema hindamise faasis.

Kevadkontserdi korraldamiseks seadsin järgmised põhieesmärgid, mida esitan alljärgnevalt tabelina koos vastavate mõõdikute ja oodatavate tulemustega (vt tabel 1).

Tabel 1. Eesmärgid

Eesmärk	Mõõdik	Oodatav tulemus
Laiendada Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri tegevuse geograafilist ulatust Lõuna-Eestis, korraldades 2025. aasta kevadsemestril vähemalt kaks kontserti - üks Tartus ja teine väljaspool Tartut asuvas Lõuna-Eesti linnas.	Toimunud kontsertide arv ja toimumiskohad	Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester on laiendanud oma tegevusulatust, esinedes lisaks Tartule veel vähemalt ühes Lõuna-Eesti linnas, tugevdades nii oma kohalolekut regionaalsel kultuurimaastikul.
Suurendada Tartu kontserdi küllastajate arvu võrreldes 2024. aasta kevadkontserdiga vähemalt 20% võrra, saavutades piletimüügi tulemuseks minimaalselt 100 piletit.	Müüdud piletite arv ja kasv võrreldes eelmise aastaga	Tartus toimunud kontserdi küllastajate arv on kasvanud võrreldes eelmise aastaga vähemalt 20%, saavutades minimaalselt 100 küllastajat, mis näitab kasvanud huvi orkestri tegevuse vastu.
Edendada noorte muusikaharidust ja huvi orkestrimuusika vastu, kaasates kontsertidele vähemalt kolm Tartu haridusasutust (gümnaasiumi või muusikakooli) 2025. aasta aprilliks, pakkudes neile soodustatud hinnaga	Kaasatud haridusasutuste arv ja nendest pärit küllastajate hulk	Vähemalt kolm Tartu haridusasutust on kaasatud kontserdi sihtrühmana, edendades noorte ja noorte täiskasvanute teadlikkust orkestrimuusikast ja suurendades noorte osakaalu

(5€) pileteid.		kontserdipublikus.
Tugevdada seost kaasaegse eesti heliloojate ja harrastusorkestrikultuuri vahel, tellides ja esmaettekandes vähemalt ühe uue teose Eesti heliloojalt 2025. aasta kevadkontserdiks ning kaasates helilooja oma loomingu ja loomisprotsessi tutvustamisele kontsertidel.	Uue teose valmimine, helilooja kaasamine ja teose esmaettekande toimumine	Liina Sumera spetsiaalselt TÜSO-le loodud teos „Lõõm“ on edukalt esietendunud, luues uut väärtust Eesti muusikamaastikule ning pakkudes harrastusorkestrile võimalust esitada kaasaegset eesti muusikat.
Tõsta publiku teadlikkust eesti muusikapärandist, tuues kuulajateni Eduard Tubina loomingu tervikteosena ning tutvustades teose tausta ja tähendust kontserdieelses vestluses kevadel 2025.	Teose kava järgi esitamine ja publikult saadud tagasiside	Publik on saanud tervikliku kogemuse nii Eesti kaasaegse kui ka klassikalise muusika näitel, tutvudes Eduard Tubina teosega „Sümfoniett eesti motiividel“ täies mahus.

2.2 Meeskond

Kevadkontsertide meeskonnatöö iseloomustamisel on oluline mõista selle eripära võrreldes tüüpilise funktsionaalse meeskonnaga. Koostöö põhineb horisontaalsel struktuuril – keegi ei allu kellelegi ning iga liige vastutab oma kindla valdkonna eest. Ehkki meil on selge ühine eesmärk ja vastutusvaldkonnad on jaotatud, ei toimi me traditsioonilises hierarhilises raamistikus. Selline lähenemine nõuab suuremat isiklikku vastutustunnet ning tugevat infovahetust. Alles sellises kontekstis muutub oluliseks ka mõista, mida peetakse meeskonnaks üldiselt. Harvard Business Schooli taskumentoris „Meeskonna juhtimine. Asjatundlikud lahendused igapäevastele probleemidele“ (2010, lk 15) määratletakse meeskonda kui inimeste rühma, kelle oskused täiendavad üksteist ning kes tegutsevad ühise eesmärgi nimel, jagades vastutust nii protsessi kui tulemuste eest.

Allolevas tabelis on toodud projekti põhimeeskond ja nende vastutusvaldkonnad (vt tabel 2).

Tabel 2. Kevadkontsertide meeskond ja nende ülesanded

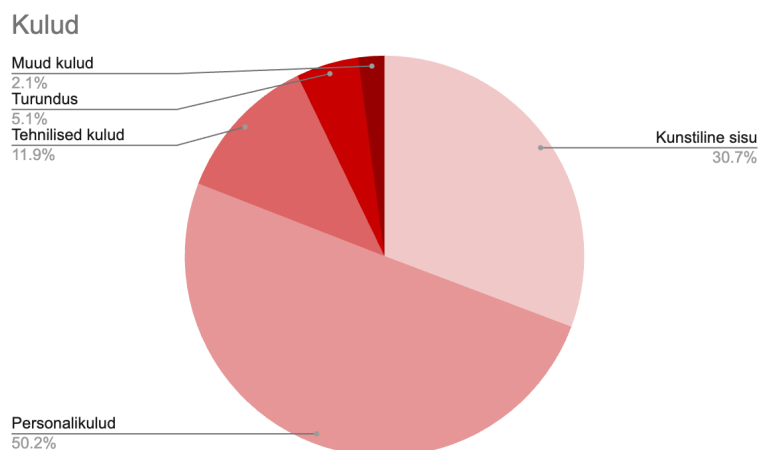
Meeskonnaliige	Vastutusvaldkond
Peakorraldaja ehk intendant	Vastutab projekti üldise juhtimise eest, koordineerides ajakava ja tegevusplaani koostamist, hallates eelarvet, juhtides turundus- ja piletimüügi strateegiaid ning korraldades kontserdi elluviimist, samuti tagab ta lisamängijate leidmise ja nendega suhtlemise

Juhatuse esimees	Toimib strateegilise nõustajana, kes kinnitab olulisemad otsused, aitab kaasa probleemide lahendamisele ja pakub tuge oluliste valikute tegemisel
Kunstiline juht (dirigent)	Vastutab kontserdikava valiku ja orkestri juhendamise eest, kaardistab lisamängijad ning suhtleb helilooja ja koolidega
Projektkirjutaja	Koostab rahataotlused ning aruanded
Graafiline disainer	Loob visuaalse identiteedi (plakatid, veebireklaamid, sotsiaalmeedia visuaalid)

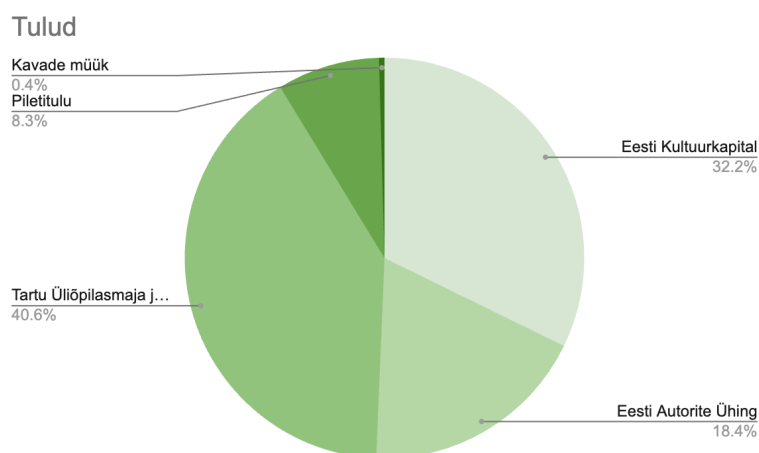
2.3 Eelarve ja piletimüük

Eelarve koostamine on lahutamatu osa igast projektist. See toimib finantsilise tegevuskavana, mis annab ülevaate vajalike ressursside kasutusest ja eeldatavast tulust kindlal ajaperioodil. Nagu rõhutatakse Harvard Business Schooli taskumentoris „Projekti juhtimine. Asjatundlikud lahendused igapäevastele probleemidele“ (2010, lk 55), ei ole kõik eelarved võrdselt paindlikud: näiteks abirahadel põhinevates mittetulundusühingutes võib eelarve toimida kui leping, kus vahendite ümberpaigutamine nõuab eelnevat kooskõlastust. Sellises kontekstis muutub täpne planeerimine ja eelarve jälgimine eriti oluliseks, et tagada projekti läbiviimine toetajate ootustele vastavalt.

Eelarve koostamisel lähtusin eelmise aasta kevadkontsertidest ning põhimõttest, et kulud (vt joonis 1) peavad olema kaetud võimalikult mitmekesiste tuluallikatega (vt joonis 2) ja eelarve peab võimaldama projekti realselt ellu viia. Võrdlesin ka tulude ja kulude prognoositut ning tegelikkust, tuues välja ka erinevused ja protsentuaalsed muutused (vt tabel 3). Detailne eelarve on nähtav lisades (vt lisa 2).

Joonis 1. Kevadkontsertide kulude jagunemine

Mitme erinevast allikast saadud tulu aitab tagada projekti rahalise stabiilsuse. Eriti positiivselt mõjus Tartu Üliõpilasmaja ja meie enda MTÜ suurem toetus, mis võimaldas kompenseerida piletimüügist ja kavade müügist saadud väiksemat tulu. See näitab, kui oluline on mitte sõltuda liigselt ühest tuluallikast.

Joonis 2. Kevadkontsertide tulude jagunemine**Tabel 3.** Kulud ja tulud

Tulem	Planeeritud (€)	Tegelik (€)	Erinevus (€)	Muutus (%)
Kulud kokku	16,988,80	16,425,77	- 563,03	- 3,3
Tulud kokku	17,374	17,487	113,00	+ 3,3

Ülejääk	385,20	1,061,23	676,03	+ 175,5
----------------	--------	----------	--------	---------

Piletimüük toimus Fienta platvormi ja kohapealse müügi kaudu kolmes hinnaklassis (vt tabel 4). Täispileti hind oli 15 eurot, sooduspilet õpilastele, üliõpilastele ja pensionäridele 10 eurot ning haridusprogrammi pilet 5 eurot. Kontserdisarja külastas kokku 186 pileti soetanud inimest, kellest 61 osales Põlva ja 125 Tartu kontserdil.

Tabel 4. Piletihinnad ja osalejad

Piletitüüp	Hind (€)	Prognoos (Põlva)	Prognoos (Tartu)	Tegelik (Põlva)	Tegelik (Tartu)
Tava	15	20	30	7	23
Soodus	10	30	40	17	52
Haridusprogramm	5	20	30	37	50
Osalejaid kokku		70	100	61	125
Tulu kokku (€)		700	1000	460	1150
Summa kokku (€)			1700		1575

Tartus ületas külastajate arv prognoosi, samas kui Põlvas jäi külastajate arv oodatust väiksemaks. Tähelepanuväärne on haridusprogrammi piletite suur osakaal mõlemas linnas, mis viitab koolide ja nooremate kuulajate suurele huvile orkestri kontsertide vastu. Tavapiletite müük jäi mõlemas linnas alla prognoosi, mis võib viidata vajadusele kohandada piletihindade struktuuri.

2.4 Sihtgrupp ja turundus

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri kevadkontsertide esmaseks sihtrühmaks on orkestrandid ise – Tartu Ülikooliga seotud inimesed vanuses 18 kuni 60, kelle seas on tudengeid, õppejõude ja ülikooli töötajaid. Orkestris mängimine on nende jaoks võimalus hoida elus muusikahuvi, sisustada vaba aega ning kuuluda ühtehoidvasse kollektiivi. Enamik neist on kõrgharidusega või seda omandamas, mistõttu on muusika nende jaoks pigem harrastus kui professionaalne eneseteostus. Oluline on nii pillimänguoskuse arendamine kui ka ühise kõla saavutamine, sest iga orkestrant tajub, et tema panus mõjutab tervikut. Nende kaudu jõuab kontserdi info ja väärtus ka ülikooli laiema kogukonnani – kolleegide, sõprade ja pereliikmeteni, mistõttu on

nad sihtrühmana olulised mitte ainult osalejatena, vaid ka sõnumi edasikandjatena.

Muusikateemade kõrval jagatakse proovis või vaheajal ka isiklike kogemusi, pereudiseid ja igapäevaelu, mis näitab, et orkester täidab paljude jaoks ka kogukondliku ja sotsiaalse toetuse rolli. Nad väärtustavad meeskonnatööd, kultuuri ja perekonda ning naudivad seda, et saavad olla osa millestki suuremast, mis kõnetab nii iseennast kui ka publikut.

Kevadkontserdite konkreetsemaks sihtgrupiks valisime 16–19-aastased muusika- ja gümnaasiumiõpilased, kelle õppekavades käsitletakse klassikalist muusikat ja Eesti heliloojaid. Tuginesin siinjuures oma isiklike kogemusele: minu gümnaasiumiaegne muusikaõpetaja Sirje Vasmann, kes õpetab praegu Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumis, kinnitas, et Eesti muusikaajaloo ja heliloojate käsitlemine — sealhulgas ka tänapäeva autorite tutvustamine — kuulub jätkuvalt gümnaasiumi õppekavasse. (Vasmann, telefoniintervjuu 12. veebruar 2025) Sellest lähtuvalt eeldasime nõukoguga, et elava helilooja ja tema loominguga vahetult kohtumine pakub õpilastele väärtuslikku lisaväärtust ning aitab kaasa terviklikuma arusaama kujunemisele õppematerjalist.

Need noored elavad peamiselt Tartus või selle lähivaldades. Kuigi poiste ja tüdrukute suhe orkestrikavasse võib erineda, ühendab neid soov süvendada teoreetilist õppekava praktilise elamusega ja kohtuda heliloojate endaga. Klassikalise muusika terminoloogia ja ajaloolised taustad võivad vahel tunduda liiga abstraktsed, mistõttu ootavad nad kontserdilt arusaadavaid sissejuhatusi ning kontekstualiseeritud selgitusi. Samas piiravad nende ligipääsu kontsertidele sageli eelarve- ja transpordivõimalused, mistõttu hindavad nad eriti hästi kooli või ülikooli vahendusel korraldatud sündmusi.

Sihtrühma paremaks kaasamiseks on oluline arvestada ka sellega, kuidas kontserdikogemus ise on kujundatud. Ameerika Ühendriikides läbiviidud uuringus (Brown, 2002, lk 15), mis põhines enam kui 25 000 vastajal 15 linnas, tõi esile, et klassikalise muusika kuulajad väärtustavad kontserdikogemust mitmel tasandil – lisaks muusikale on oluline ka sotsiaalne, emotsionaalne ja kogemuslik mõõde. Uuringu autorid rõhutasid, et eriti väiksemate linnade orkestrid võiksid mõelda kontserdivormi kohandamisele, et muuta see ligipääsetavamaks ka vähem kogenud kuulajatele, näiteks isiklike tervituste või lühikeste teoste tutvustuste abil. Selline lähenemine võib tugevdada sidet potentsiaalse publikuga ja laiendada kontserdielamuse tähendust.

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestril on pikaajalise tegutsemisaja jooksul kujunenud välja järjepidev igakevadiste kontsertide turunduspraktika. 2025. aasta kevadkontsertide peakorraldajana olin mina vastutav nii kujundaja valiku kui ka turundusprotsessi koordineerimise eest.

Kujundusliku lahenduse loomiseks kaasasin vabakutselise graafilise disaineri Mario Kartezi, kelle minimalistlik stiil haakus kontserdi üldise kontseptsiooniga. Valiku aluseks oli minu isiklik teadmine tema töö kvaliteedist ja sobivusest orkestri visuaalse identiteediga. Disainer esitas mitmeid kujundusversioone, millest Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri nõukogu valis välja sobivaima plakati (vt lisa 3).

Kui visuaalid olid valminud, algas nende levitamine sobivates kanalites. Panin info kevadkontsertide kohta üles TÜSO kodulehele, Facebooki ja Instagrami. Samuti edastasin materjalid Tartu Tudengipäevade kevadfestivali programmi, Tartu Kultuuriakna sündmuste kalendrisse, Visit Tartu veebikeskkonda, Eesti Sümfooniaorkestrite Liidu kodulehele ning Tartu Ülikooli siseinfo infokirja ja ülikooli üldveebilehele. Kuna üks kontsert toimus Põlvas, kooskõlastasin materjalide jagamise ka Põlva Kultuurikeskuse kodulehele, nende sotsiaalmeediasse ja siselisti.

Plakatite trükkimiseks ja levitamiseks kasutasin kahte suunda: tasulist ja tasuta plakatipaigaldust. Tartus tellisin teenuse MTÜ-lt Kultuuritahvel, kes tagas plakatite ülespaneku ja mahavõtmise kokkulepitud perioodil. Lisaks jagasin orkestrantidele plakatid, mille nad paigaldasid linna tasuta pindadele. Põlvas tellisin trüki Charlot OÜ-st ning korraldasin nende edastamise Põlva Kultuurikeskusele, kes tagas plakatite nähtavuse kohapeal.

Lisaks visuaalsele ja digitaalsele turundusele kommuniqueerisime kevadkontsertidest ka raadio vahendusel. Orkestri dirigent Taavi Kull ja helilooja Liina Sumera külastasid Klassikaraadio „Delta“ saadet, kus tutvustasid kontserdikava ja kutsusid kuulajaid sündmusest osa võtma.

Turundust planeerides lähtusin eelkõige sellest, milliseid kanaleid sihtrühm tõenäoliselt kasutab ning milline sõnum neid kõnetada võiks. Mitmekanaliline ja visuaalselt ühtne lähenemine võimaldas kevadkontsertidele jõuda nii noorte kuulajate kui ka kultuurihuviliste täiskasvanuteni.

2.5 Riskianalüüs

Projekti edu tagamiseks on oluline tuvastada ja hinnata riske, mis võivad takistada eesmärkide täitumist, ning kavandada nii ennetavad kui leevendavad meetmed. Algis Perens defineerib projekti riski kui sündmust või ootamatut juhtumit, mille realiseerumine võib ohustada projekti eesmärke. Iga riski puhul tuleb hinnata selle olemust, toimumise tõenäosust ja võimalikku mõju ning ette valmistada tegevused nii ennetamiseks kui reageerimiseks (Perens, 2001, lk 68–69) Lähtudes Perensi käsitlusest kaardistasin kevadkontsertidega seotud

põhiriskid, hindasin iga riski tõenäosust ja mõju ning määratlesin vajalikud maandamistegevused (vt lisa 4).

Kevadkontserdi korraldamise peamiseks riskiks kogu meeskonna jaoks osutus kontsertmeistrite kattuv esinemine teise projektiga. See risk mitte ainult ei ilmnenu teoreetiliselt analüüsis, vaid ka realiseerus praktikas, kui selgus, et kontsertmeistrid ei saa osaleda ühel kontserdil kahest. Kontsertmeistrite roll orkestris on ülioluline – nad juhivad oma pilligruppe ning nende puudumine oleks märkimisväärselt mõjutanud kontserdi kunstilist kvaliteeti. Riski maandamiseks rakendatud strateegia – asendajate leidmine – osutus tõhusaks, kuid nõudis dirigendilt ja kontsertmeistritelt endilt lisapingutust. Õnneks suudeti leida pädevad ja usaldusväärsed asendajad, kes olid võimelised lühikese ettevalmistusajaga repertuaari omandama ja pilligruppe juhtima. See olukord näitas ilmekalt, kui oluline on kultuurisündmuste korraldamisel arvestada võtmeisikute kättesaadavusega ja omada usaldusväärset võrgustikku, kust vajadusel asendajaid kaasata.

Teiseks peamiseks riskiks kujunes inimlik faktor - seda ilmestas dirigendi võimalik puudumine lapse saamise tõttu. Kuna kogu muusikaline pool tugines dirigendi asjatundlikkusele ja juhendusele, oleks tema puudumine tähendanud kontserdi edasi lükkamist või lausa tühistamist. Riski maandamiseks hoidsin dirigendiga pidevat kontakti. Kuigi õnneks see risk ei realiseerunud, pani see olukord mõistma, kui haavatav võib olla sündmus, mis sõltub kriitiliselt ühest individuaalst.

Tulevaste projektide korraldamisel kavatsen pöörata suuremat tähelepanu ka nn "pehmete riskide" kaardistamisele, mis hõlmavad meeskonnaliikmete motivatsiooni, kommunikatsiooniprobleeme ja projekti käigus tekkida võivaid konflikte, kuna need võivad mõjutada sündmuse kvaliteeti sama tugevalt kui struktuurilised ja logistilised probleemid.

2.6 Kontsertide elluviimine

Kontsertide ettevalmistuseks koostas tegevusplaani (vt lisa 5), mis võimaldas süsteemselt jälgida kogu protsessi. Orkestri kontserdipäeva kriitiliseks osaks on pillitransport, eriti kui liigutakse ühest linnast teise. Selleks valmistasin ette mõlemale kontserdile transporditabeli, kus oli kirjas, millised pillid kuhu ja millal transportida. Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestris on traditsiooniks, et iga pillirühm panustab transpordikorraldusse ning rühmavanemad tagavad, et kohapeal on piisav arv abistajaid.

Esimene kontsert toimus Põlva Kultuurikeskuses, mille jaoks koostas orkestrantidele infotabeli, kuhu olin täpselt pannud kirja kogu õhtu ajakava. Ettevalmistuste

käigus tõin Tartu Ülikooli kirjastusest kontserdikavad, tõin esinejatele lillekimbud ning hankisin orkestrantidele värsked suupisted.

Põlva kontserdi ettevalmistused jätkusid päeva teises pooles, kui suundusime rendikaubikuga Vanemuise kontserdimajja rendipillide järele. Seejärel võtsime Tartu Ülikooli peahoone juurest peale ülejäänud pillid. Prooviajaks Põlvas oli ettenähtud üks tund, mis osutus piisavaks, ning seejärel avasime ukse külalistele (vt lisa 6).

Korralduslikuks väljakutseks kujunes korraldusmeeskonna puudumine, mistõttu pidin ise täitma mitmeid rolle samaaegselt. Põlva Kultuurikeskuse hajutatud ruumilahendus nõudis pidevat liikumist erinevate punktide vahel, samal ajal kui pidin koordineerima piletimüüki ja reageerima jooksvatele küsimustele. Töökorralduse analüüsimisel selgus, et oleksin pidanud efektiivsema kontserdikorralduse huvides kaasama lisainimesi erinevatesse vastutusrollidesse. Eriti kriitiliseks osutus piletimüügi funktsioon, mille täitmine samaaegselt teiste koordineerivate ülesannetega hajutas minu tähelepanu ja tekitas asjatut pingelist jooksmist erinevate ülesannete vahel.

Teine kontsert toimus nädal hiljem Tartu Ülikooli aulas. Võrreldes Põlvaga kulges korralduslik pool märksa sujuvamalt, kuna nii mina kui orkestrandid olime selle keskkonnaga varasemast tuttavad. Pillide transport toimus tõhusamalt, kuid endiselt jäi korraldusmeeskonna puudumine kitsaskohaks, sest pidin taas täitma samaaegselt nii piletimüüja rolli kui ka vastutama kogu sündmuse sujuva kulgemise eest.

Planeeritu ja tegeliku teostuse võrdluses ilmnis, et suurimaks erinevuseks kahe kontserdi vahel oli toimumiskoha tuttavus, mis kompenseeris osaliselt korraldusmeeskonna puudumist. Tartu Ülikooli aulas toimunud kontsert vajab vähem operatiivset kohanemist võrreldes Põlva Kultuurikeskusega, kuid sellegipoolest oleks olnud tarvis eraldi inimest piletimüügi korraldamiseks.

Kontserdisari kulmineerus pärast Tartu kontserti ühise koosviibimisega, kus tähistasime edukalt lõppenud projekti. Kokkuvõttes kulgesid mõlemad kontserdid vaatamata korralduslikele väljakutsetele edukalt, kuid tulevastele korraldajatele soovitaksin kindlasti moodustada meeskond, kus oleksid selgelt jaotatud vastutusosalad. Eriti oluline on eraldada piletimüük ja üldjuhtimine erinevatele inimestele, et vältida tähelepanu hajumist kriitiliste ülesannete vahel ning vähendada korraldaja koormust. Samuti tasuks kontsertide puhul arvestada suurema ajavaruga proovide jaoks, et kompenseerida võimalikke logistilisi probleeme, mis võivad ettevalmistustes tekkida.

2.7 Järeltegevused ja aruandlus

Pärast mõlema kontserdi lõppu kandsin süsteemi üles kõik kohapeal müüdnud piletid. Juhatuse esimehele edastasin Fienta müügiraportid piletimüügi numbrite kontrollimiseks. Koostöös vaatasime üle eelarve täitmise ning tuvastasime veel vajalikud arvelduskontaktid. Eesti Autorite Ühingule koostasın repertuaariaruande ning finantsaruande saadud toetuse kasutamise dokumenteerimiseks.

Järeltegevuste faas sisaldas lisaks kohustuslikele aruannetele ka kontserdisarja tagasiside kogumist ja analüüsi. Tagasiside saamiseks kasutasin orkestri iga-aastast küsimustikku, mille kaudu liikmed saavad hinnata hooaega ning teha parendusettepanekuid. Kuigi küsimustik on traditsiooniliselt avatud mai lõpuni ja vastajate arv oli praeguse seisuga piiratud, hindasid vastanud orkestrandid kõrgelt võimalust esitada elava helilooja uudisteost ning tutvustada Eduard Tubina loomingut. Proovide korralduse osas märgiti vajadust pikema proovi järele kontserdipaigas, eriti Põlva kontserdi puhul, kus mitme orkestrandiga vesteldes jäi kohanemisaeg ruumiga liiga lühikeseks.

Eraldi dokumenteerisin korraldusprotsessi õppetunnid tulevaste kontsertide tõhusamaks planeerimiseks. Korralduse käigus tegin järjepidevalt märkmeid, mille põhjal täiendasin orkestri kontserdi korralduse dokumenti. Olen sellega harjunud, kuna pean alatasa jooksvate ülesannete tõttu iseenda kui intendantide juhendit täiendama. Rõhutasin vajadust kaasata eraldi inimene piletimüügi korraldamiseks, võimaldades peakorraldajal keskenduda sündmuse üldisele juhtimisele.

Järeltegevuste käigus arhiveerisin kogu projekti dokumentatsiooni orkestri Google Drive kaustas, sealhulgas lepingud, eelarve, turundus- ja kujundusmaterjalid ning muu olulise teabe, tagades selle kättesaadavuse tulevikus. 2025. aasta kevadkontserdi Drive'i kaust kujunes kõige sisukamaks, sisaldades põhjalikku ülevaadet kogu korraldusprotsessist ning selle käigus tekkinud materjalidest.

Kogu järeltegevuste ja aruandluse protsessi eesmärk oli lisaks formaalsete nõuete täitmisele luua väärtuslik teadmiste kogu tulevaste projektide tarbeks.

3. Sündmuse analüüs ja refleksioon

3.1 Sündmuse analüüs

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri 2025. aasta kevadkontsertide korraldamine kujunes väga õpetlikuks ja mitmekülseks kogemuseks. Kui alustasin eelmisel kevadel orkestris

intendandina, olin klassikalise muusika korralduslikul poolel täiesti uus ning pidin koheselt organiseerima kolme kontserti koos inimestega, kellega alles tutvusin. See oli suur väljakutse. Selle aasta kahe kontserdi korraldamine oli lihtsam – olin juba tuttav erinevate etappide ja töökorraldusega, kuigi kõik protsessid ei olnud veel täielikult kinnistunud.

Projekti alguses seadsin endale viis konkreetset eesmärki, mille täitmist saan nüüd tagasivaates hinnata. Soovisin laiendada orkestri tegevust väljapoole Tartut, korraldades vähemalt ühe kontserdi ka mõnes teises Lõuna-Eesti linnas. See õnnestus hästi – kontserdid toimusid nii Tartus kui ka Põlvas. Põlva kontsert aitas tuua TÜSO tegevuse uue publikuni, pakkudes samas ka orkestrantidele väärtuslikku kogemust esineda uues keskkonnas. Lisaks saime tutvustada Liina Sumera loomingut väljaspool ülikoolilinna. Põlva kontserdil osales 61 inimest, mida võib väiksemas linnas pidada igati heaks tulemuseks.

Teiseks soovisin tõsta Tartu kontserdi küllastajate arvu vähemalt 20% võrra võrreldes eelmise aastaga. Selle eesmärgi täitmine ületas ootusi – müüsimise 125 piletit, mis tähendas 50,6% kasvu võrreldes varasema 83 piletiga. Eriti märkimisväärseks teeb selle tulemuse asjaolu, et sel aastal ei olnud meil eraldi turundustiimi ja kogu kommunikatsioon toimus koostöös juhatuse esimehega. See näitas, et ka väikese ja pühendunud meeskonnaga on võimalik saavutada häid tulemusi.

Kolmandaks seadsin eesmärgiks suurendada noorte huvi orkestrimuusika vastu, pakkudes soodushinnaga pileteid vähemalt kolmele Tartu koolile. Selle eesmärgi täitmine osutus osaliselt keeruliseks. Kümnest kontakteeritud haridusasutusest reageeris positiivselt vaid üks, kuid samas külastas Põlva kontserti ootamatult 19 Põlva Gümnaasiumi õpilast. Kokku osales kontsertidel 87 õpilast – 50 Tartus ja 37 Põlvas. Kuigi planeeritud koolide arvu ei saavutatud, võib tulemust hinnata sisuliselt heaks: õpilasi jõudis kontsertidele rohkem, kui algselt eeldasin, ning kontsertide hariduslik eesmärk täitus selgelt.

Neljandaks soovisin tugevdada seost kaasaegsete eesti heliloojate ja harrastusorkestrite vahel, tellides uue teose ja tuues helilooja publikuga kohtuma. See eesmärk õnnestus täielikult. Liina Sumera kirjutas TÜSO jaoks uue teose „Lõõm“, mis tuli ettekandele mõlemal kontserdil. Helilooja osales mõlemal kontserdil ka isiklikult ning tutvustas publikule oma loomingut ja selle sünnilugu. Tagasiside põhjal kujunes just see hetk üheks olulisemaks elamuseks kogu kontserdi vältel.

Viiendaks soovisin suurendada publiku teadlikkust eesti muusikapärandist, esitades Eduard Tubina teose tervikuna ning tutvustades selle tausta. See eesmärk täitus samuti. Tubina „Sümfoniett eesti motiividel“ kõlas täies mahus ning dirigent Taavi Kull andis

kontserdi eel põhjaliku ülevaate teose tähendusest eesti muusikaloos. Tagasiside põhjal hindas publik väga võimalust kuulata tervikteost ja saada sellele sisuline kontekst.

Kontserdisarja ettevalmistus ja läbiviimine oli edukas ka finantsilises mõttes. Planeeritud kogueelarve oli 16 988,80 eurot ning tegelik kulu jäi 16 425,77 euro juurde. Õnnestus hoida kulud kontrolli all ja saavutada 1 061,23 euro suurune ülejääk, mis ületas oluliselt esialgu planeeritud 385,20 euro suurust jääki. Projekti võib seega pidada edukaks ka rahalise planeerimise ja täitmise aspektist.

Eriti rahul olen projektitaotluste koostamise ja rahastuse kaasamisega. Tänu projektikirjutaja tööle õnnestus saada toetust Eesti Kultuurkapitalilt ja Eesti Autorite Ühingult. Hästi koostatud taotlused tagasid projekti rahalise stabiilsuse ning võimaldasid kontserditegevust Tartu linnast kaugemale viia.

Korralduslikust aspektist oli kõige keerulisemaks etapiks Põlva kontsert. Seal pidin täitma korraga intendandi, piletimüüja ja koordinaatori rolle. Ettenägematute olukordade lahendamine, näiteks muusikakooli õpilaste ootamatu kontserdikohustus enne meie esinemist või Põlva Gümnaasiumi õpilaste etteteatamata saabumine, nõudis kiiret tegutsemist ja paindlikkust. Need olukorrad andsid väärtuslikku kogemust tulevaste väljasõidukontsertide paremaks planeerimiseks ja võimalike riskide ennetamiseks.

Meeskonnatöö sujus hästi. Koostöö dirigendi, juhatuse esimehe ja projektikirjutajaga oli ladus ning ülesannete jaotus selge. Regulaarne suhtlus aitas hoida kogu meeskonna ühisel infoväljal ja tõi kaasa häid tulemusi. Samas ilmnes ka arengukohti. Haridusasutustega kommunikatsiooni oleks tulnud alustada varem ning seda teha järjepidevamalt ja personaalsemalt. Positiivsete vastuste vähesus näitab, et tulevikus tuleb selle sihtrühmani jõudmiseks leida tõhusamad viisid. Ka Põlva kontserdi logistika oleks sujunud paremini, kui oleksin saanud rohkem tuge piletimüügi ja korralduslike ülesannete täitmisel.

Tagantjärele tarkusena võin öelda, et Põlvas oleks mõistlik olnud kaaluda madalamat piletihinda, arvestades võimalikke piirkondlikke eripärasid ja publikuprofiili. Selline lähenemine oleks võinud tuua rohkem kuulajaid.

Kogu kevadkontsertide korraldamise protsess andis mulle põhjaliku ülevaate sümfooniaorkestri korralduslikest väljakutsetest ja võimalustest. Sain rakendada kultuuriakadeemias omandatud teadmisi praktilises töös ning kinnitust, et seatud eesmärkide saavutamine on võimalik sihipärase töö ja koostöö kaudu. See kogemus annab enesekindlust järgmiste projektide planeerimisel ja elluviimisel.

3.2 Eneserefleksioon

Korraldusprotsessi alguses tegin mitmeid vigu, mis tulenesid peamiselt eelnevast kogemuse puudumisest just selle meeskonna töö koordineerimisel. Minu suurimaks väljakutseks kujunes selge rollijaotuse ja tööülesannete kaardistamise puudumine projekti algfaasis. Kuigi olin eelneval aastal intendandina töötanud, lisandus seekord peakorraldaja roll, mis tõi kaasa ka oluliselt rohkem vastutust.

Esimese olulise õppetunnina tõuseb esile vajadus kommunikeerida selgelt oma ootused ja vajadused. Juhatuse esimehega suheldes jätsin mulje, et suudan kõik ülesanded iseseisvalt täita, kuigi tegelikkuses oleksin vajanud tuge mitmetes valdkondades nagu eelarve koostamine ja turundus.

Märkimisväärse väljakutsena tõusis esile eelarve koostamine, mis oli ühtlasi esimene ja üks olulisemaid samme projekti õnnestumise tagamisel. Kuna Eesti Kultuurkapitali taotluste esitamine sõltus korrektsest eelarvest, oli surve suur. Varasema kogemuse puudumine TÜ Sümfooniaorkestri eelarve koostamisel muutis selle ülesande eriti keeruliseks. Pidin rakendama kultuuriakadeemias omandatud teadmisi ning konsulteerima pidevalt juhatuse esimehega.

Projekti käigus ilmnis, et minu suhtlemisstiil vajab kohandamist. Pingeline ajagraafik ja töökoormus muutsid mind tavapärasest konkreetsemaks, mis mõjus juhatuse esimehele ja dirigendile kohati ebaviisakana. Varasemad praktikad Paavli Kultuurivabrikus ja Eesti Riiklikus Sümfooniaorkestris olid kujundanud minus harjumuse suhelda konkreetset ja kiiresti, kuid TÜ Sümfooniaorkestri kontekstis vajab see lähenemine kohandamist. Oluline õppetund seisnes arusaamises, et erinevad meeskonnad ja inimesed vajavad erinevat suhtlusstiili. Märkasin ka teatavat erinevust Põhja- ja Lõuna-Eesti kultuuriinimeste suhtlusstiilides. Tallinn kui pealinn dikteerib kiirema elutempo, samas kui Tartus hinnatakse rahulikumat ja vähem intensiivset lähenemist. See tähelepanek on väärtuslik minu edasiseks tööks erinevates kultuurikeskkondades.

Analüüsides enda pädevust erinevate tööülesannete täitmisel, võin tõdeda, et tundsin end kindlalt lisamängijate värbamisel ja nendega suhtlemisel, tavapäraste intendandi tööülesannete täitmisel ning stressiga toimetulekul, suutes säilitada rahulikkuse ka pingelistes olukordades. Samuti olin edukas usalduse loomisel orkestri liikmetega. Samas ilmnisid mitmed arenguvajadused, sealhulgas meeskonna juhtimine, mis oli ootamatu väljakutse, kuna olen alati tajunud end loomuliku juhina. Lisaks vajab täiendavat arendamist eelarve

koostamise oskus ning suhtlemisoskus kõrgelt haritud inimestega Lõuna-Eesti kultuurikeskkonnas.

Korraldusprotsessi emotsionaalne foon oli pingeline, eriti kuna pidin täitma nii intendandi kui ka peakorraldaja rolle samaaegselt. Tundsin aeg-ajalt häbi, kui jäin teatud ülesannetega hiljaks, kuna ei osanud õigeaegselt abi paluda. Energiat andis mulle sügav huvi klassikalise muusika valdkonna vastu ning soov mitte valmistada pettumust oma meeskonnale. Emotsionaalselt keeruliseks osutus suhtlemine dirigendi ja juhatuse esimehega, kelle ootused ja suhtlusstiil erinesid minu senistest kogemustest.

Järgmisel korral sarnast projekti korraldades teeksin mitmeid asju teisiti. Kindlasti kaardistaksin kõik vajalikud tegevused juba projekti algfaasis ning määraksin selged rollid meeskonnaliikmetele. Usaldaksin rohkem meeskonda, kuid samaaegu toetusin ka oma sisetundele. Julgeksin küsida abi ja nõu, kui tunnen, et minu teadmised või oskused on ebapiisavad, mõistes, et kõigi ülesannetega üksi toimetulek ei ole realistlik ega vajalik. Koostaksin konkreetsema turundusplaani ning kaasaksin sellesse valdkonda spetsiaalselt määratud meeskonnaliikmed. Korraldaksin nõukogu koosoleku juba enne hooaja algust või kohe hooaja alguses, et läbi arutada dirigendi visioon, kontsertide realistlikud toimumisajad ning muud korralduslikud aspektid. Samuti julgeksin tunnistada ja tunnetada kõiki emotsioone, nii positiivseid kui negatiivseid, mõistes, et eksimused on osa õppeprotsessist.

Kõige rohkem olen rahul projekti kunstilise poolega. Koostöö heliloojaga ning repertuaari valik pakkusid suurt rahuldust ning võimaldasid mul end ka hariduslikult täiendada. Erilist rõõmu valmistas orkestrantide positiivne tagasiside minu tööle – nad hindasid info selgust ja õigeaegsust ning minu operatiivsust kontserdipäevadel. Koostöö juhendajaga kulges sujuvalt ja ausalt. Seadsin realistlikud ootused ning tundsin end kindlalt nii kontsertide läbiviimisel kui ka selle dokumenteerimisel. Juhendaja mõistev ja toetav suhtumine aitas mul saavutada kindlustunnet oma töös.

Kultuurikorraldajana mõistan nüüd paremini, et professionaalne kasv on pidev protsess, mis nõuab nii enesekindlust kui ka alandlikkust tunnistada oma piire. Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia õppekava ja Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri kevadkontsertide korraldamine on andnud mulle väärtuslikke kogemusi ja õppetunde, mida saan rakendada tulevaste projektide elluviimiseks.

Kokkuvõte

Lõputöö keskendus Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri 2025. aasta kevadkontsertide korraldusprotsessile, mis toimusid 21. aprillil Põlvas ning 28. aprillil Tartus.

Töö esimeses osas tutvustati Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestrit kui organisatsiooni, andes ülevaate selle ajaloolisest taustast ja juhtimisstruktuurist. TÜSO on harrastuskollektiiv, mis tegutseb mittetulundusühinguna ning pakub sümfoonilise instrumentaalmuusika harrastamise võimalust peamiselt Tartu kõrgkoolide üliõpilastele, vilistlastele ja töötajatele.

Töö teises osas käsitleti kevadkontsertide korraldusprotsessi, alustades sündmuse kirjeldusest ja eesmärkide seadmisest. Kontserdisarja keskseks ideeks oli kohtumine eesti helilooja Liina Sumeraga ning tema looming, sealhulgas spetsiaalselt TÜSO jaoks kirjutatud uudisteose "Lõõm" tutvustamine publikule. Projekti jaoks seati viis konkreetset eesmärki, mis puudutasid orkestri geograafilise ulatuse laiendamist, publiku arvu kasvatamist, noorte muusikahariduse edendamist, sidemete tugevdamist kaasaegsete heliloojatega ning publiku teadlikkuse tõstmist eesti muusikapärandist.

Analüüsiiti meeskonna struktuuri ja tööjaotust, eelarvet ja piletimüüki, sihtgrupi määramist ja turundusstrateegiat ning riskianalüüsi. Samuti kirjeldati detailselt kontsertide ettevalmistust ja läbiviimist nii Põlvas kui Tartus, tuues välja nii õnnestumised kui ka kitsaskohad. Järeltegevuste ja aruandluse peatükis käsitleti projekti lõpetamisega seotud tegevusi, sealhulgas tagasiside kogumist, finantsaruandlust ning kogemuste dokumenteerimist.

Töö kolmandas osas viidi läbi põhjalik sündmuse analüüs, hinnates seatud eesmärkide täitmist ning projekti üldist õnnestumist. Viiest seatud eesmärgist täideti täielikult neli, ühe eesmärgi puhul saavutati oodatud tulemused osaliselt. Eraldi peatükina esitati autori eneseanalüüs, milles reflekteeriti isiklikku arengut ja õppetunde projekti käigus.

Lõputöö tulemusena selgus, et harrastusliku sümfooniaorkestri kontserdisarja edukas korraldamine nõuab selget eesmärgistatust hoolikat planeerimist ning efektiivset meeskonnatööd. Eriti oluliseks osutusid selge rollijaotus, tõhus kommunikatsioon ning võime kohaneda ootamatute olukordadega.

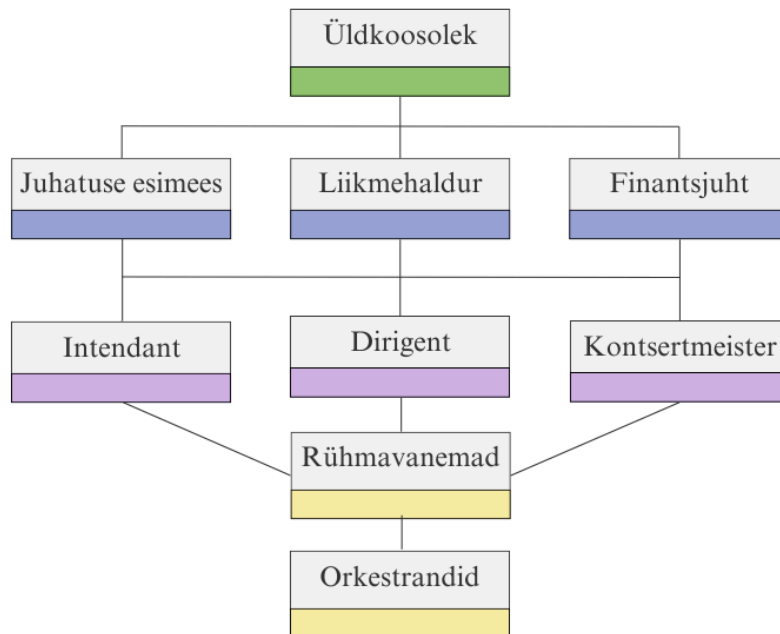
Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri 2025. aasta kevadkontsertide korraldamine oli edukas projekt, mis täitis püstitatud eesmärgid ning pakkus väärtuslikke kogemusi nii korraldajatele, orkestrantidele kui ka publikule. Saadud õppetunde saab rakendada tulevaste kontsertide planeerimiseks ja läbiviimiseks, tagades orkestri tegevuse järjepidevuse.

Täna TÜSO juhatuse esimeest ja dirigenti, kes usaldasid mind peakorraldaja rolli ning toetasid mind kogu protsessi vältel. Suur tänu ka juhendajale Anu Rannule koostöö ja nõuannete eest.

Kasutatud kirjandus

- Brown, A. S. 2002. Classical music consumer segmentation study: How Americans relate to classical music and their local orchestras. Knight Foundation.
https://www.esm.rochester.edu/iml/prjc/poly/wp-content/uploads/2012/04/2002_Classical_Music_Consumer_Report.pdf
- Duffy, M. G. (2010). Koosta eelarve. Feldmann, M (toim), *Taskumentor: Projekti juhtimine. Asjatundlikud lahendused igapäevastele probleemidele* (lk 55-60). AS Äripäev.
- Donnellon, A. (2010). Millised on meeskonna eelised. Feldmann, M (toim), *Taskumentor: Meeskonna juhtimine. Asjatundlikud lahendused igapäevastele probleemidele* (lk 15). AS Äripäev.
- Locke, E. A. & Latham, G. P. 2002. Building a practically useful theory of goal setting and task motivation: A 35-year odyssey. *American Psychologist*, 57(9), lk 705–717.
<https://doi.org/10.1037/0003-066X.57.9.705>
- Mittetulundusühingute seadus. RT I, 23.12.2022, 15.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/123122022015?leiaKehtiv>
- Perens, A. (2001). *Projektijuhtimine*. Külim.
- Radermacher, S. 2023. *A History of Educational Concerts of the Pittsburgh Symphony Orchestra*. [Doktoritöö]. University of Kentucky Libraries.
<https://doi.org/10.13023/ETD.2023.437>
- Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester. s.a. Orkestrist. <https://tyso.ee/orkestrist>
- Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri MTÜ. 2013. Asutamisleping.
https://docs.google.com/document/d/1Z-141WpH6SD4x-jnScIeXSDt1FZyNPKIaGs6T_taHgs
- Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester. 2024. 01. Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri juhatus ja ametid. Google Docs.
<https://docs.google.com/document/d/1M1e9PAvavnUZr7wnH2CrfmwSDQqeS919IJSIFSbk4c/>
- Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester. s.a. TÜSO intendandi juhend. Google Docs.
https://docs.google.com/document/d/1Ep8hejVuNbO9emlwz5MeH4k54kvBS-sZ7IwF7_AiK

Lisa 1. MTÜ Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri struktuur

Lisa 2. Eelarve

KULUD	Põlva		Tartu		KOKKU	
	Planeeritud	Tegelik	Planeeritud	Tegelik	Planeeritud	Tegelik
Liina Sumera honorar	€2,000.00	€2,000.00	€2,000.00	€2,000.00	€4,000.00	€4,000.00
Partituuride ja partiide printimine ja köitmine	€10.00	€7.38	€10.00	€7.38	€20.00	€14.75
Töötasud (dirigent, kontsertmeistrid, intendant)					€8,238.00	€8,238.00
Lisamängijad (6)	€600.00	€525.00	€600.00	€525.00	€1,200.00	€1,050.00
Harfi rentimine	€122.00	€122.00	€244.00	€244.00	€366.00	€366.00
Löökpillide rentimine	€146.40	€146.40	€146.40	€146.40	€292.80	€292.80
Saalide rendid koos km-ga	€750.00	€600.00	€320.00	€320.00	€1,070.00	€920.00
Orkestri transport	€610.00	€437.18		€55.00	€610.00	€492.18
Liina Sumera transport kontserdipaika	€40.48		€37.06		€77.54	€0.00
Kujundamine	€150.00	€162.50	€150.00	€162.50	€300.00	€325.00
Trükikulud	€98.84	€106.85	€247.57	€208.44	€346.41	€315.29
Turunduskulud (Kultuuritahvel)			€60.30	€89.91	€60.30	€89.91
Turunduskulud (FB reklaam)	€25.00	€12.47	€50.00	€12.47	€75.00	€24.94
Turunduskulud (Fienta teenustasu)	€12.25	€8.58	€17.50	€29.02	€29.75	€37.60
Autoritasud (9% piletitulust)	€63.00	€43.22	€90.00	€104.77	€153.00	€147.99
Lilled (dirigent, kontsertmeister ja helilooja)	€75.00	€75.00	€75.00	€71.25	€150.00	€146.25
KOKKU	€4,702.97	€4,246.57	€4,047.83	€3,976.14	€16,988.80	€16,460.71
TULUD	Planeeritud	Tegelik	Planeeritud	Tegelik	Planeeritud	Tegelik
Kulka Põlvamaa ekspertgrupp	€600.00				€600.00	€300.00

Kulka Tartumaa ekspertgrupp			€320.00		€320.00	€320.00
Kulka Helikunst	€1,500.00		€1,500.00		€3,000.00	€3,000.00
Kulka Rahvakultuur	€606.50		€539.50		€1,146.00	€1,000.00
Eesti Autorite Ühing	€1,750.00		€1,750.00		€3,500.00	€3,500.00
Tartu Üliõpilasmaja ja MTÜ Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester		€600.00		€320.00	€6,938.00	€7,708.00
Fienta piletid	€350.00	€175.00	€500.00	€650.00	€850.00	€825.00
Ülekandega piletid		€95.00		€265.00		€360.00
Sularahas piletid	€350.00	€190.00	€500.00	€200.00	€850.00	€390.00
Ülekandega kavad				€4.00		€4.00
Sularahas kavad	€70.00	€32.00	€100.00	€48.00	€170.00	€80.00
KOKKU	€5,226.50	€1,092.00	€5,209.50	€1,487.00	€17,374.00	€17,487.00
TULEM	Planeeritud	Tegelik	Planeeritud	Tegelik	Planeeritud	Tegelik
KOKKU	€523.53	-€3,154.57	€1,161.67	-€2,489.14	€385.20	€1,026.29

Lisa 3. Kevadkontserdi plakat

Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri kevadkontsert

Kohtumine heliloojaga

Hariduslik retk eesti muusikasse,
külas on helilooja **Liina Sumera**

Dirigent: **Taavi Kull**

21. aprill · 19:00

Põlva Kultuurikeskuse
suur saal

28. aprill · 19:00

Tartu Ülikooli aula

Liina Sumera
„Lõõm”

Esiettekanne

Liina Sumera
Süit filmist „Supilinna salaselts”

Eduard Tubin
„Sümfoniett eesti motiividel”

Täispilet 15€
Sooduspilet 10€

Piletid müügil Fientas
ning enne kontserti kohapeal

TÜSO
TARTU ÜLIKOO LI SÜMFOONIAORKESTER

TARTU ÜLIKOO

Eesti
Maaülikool

EESTI KULTUURKAPITAL

Eesti
Autorite
Ühing

Lisa 4. Riskianalüüs

Riski nimetus ja kirjeldus	T	M	Riski suurus (T x M)	Riski realiseerumise aeg ja koht	Riski vältivad või maandavad tegevused	Tegevus riski realiseerumisel	Vastutaja
Kontsertmeisterite kattuv esinemine teise projektiga	2	3	6	Enne Põlva kontserti	Kuupäeva muutmise katsed, asendajate leidmine	Asendajate kasutamine kontserdil	Dirigent
Peaproovide kattumine Vanemuise (lisamängijate) mängijate töögraafikuga	2	2	4	7. Ja 14. aprilli peaproovid	Prooviaegade hajutamine, varajane planeerimine	Osaline proovide ümberkorraldus	Dirigent, peakorraldaja
Väikekaubiku juhi puudumine	1	3	3	Kontserdipäeval (21. aprill, Põlva)	Võimalike juhtide otsimine, lisamängijate kaasamine otsingusse	Juhi palkamine	Peakorraldaja
Rendipilli - harfi kahjustumine transpordi käigus	1	3	3	Teel Põlvasse	Kinnitusrihmade ksutamine, ettevaatlik tõstmine	Kahjukäsitus, vajadusel pilli asendamine	MTÜ Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester
Dirigendi võimalik puudumine lapse saamise tõttu	2	3	6	Kontserdipäev (21. aprill, Põlva)	Info jälgimine dirigendilt, kontserdi edasi lükkamine/tühistamine	Kõikide osapoolte informeerimine, korraldada piletite ümber broneerimine või tagastus	Peakorraldaja, dirigent

Lisa 5. Kevadkontsert Põlvas

Fotode autor: Kadri Irdt

Lisa 6. Tegevuskava

Ülesanne	Tähtaeg	Kommentaariid
Repertuaari ja kontseptsiooni kinnitamine	13.02.25	Nõukogu koosolekul teemaks
Põlva ja Võru kontserdimajade saadavuse uurimine, 21.04, kell 17-21	14.02.25	Ei saa
Kulka taotluse jaoks sisend	14.02.25	Eelarve, hinnapakkumised, repertuaarinimekiri, lisamängijad
Kulka taotluse esitamine	20.02.25	Hinnapakkumised
Kulka taotluse lisad	25.02.25	Partituuride ja partiide printimine ja köitmise trükikulud
Kontserdikoha kinnitamine	07.03.25	Tartu - ok, Põlva - ok
Noodimaterjali ettevalmistus ja printimine	10.03.25	Jagada noodid mängijatele
Kava sisu kokkupanek	14.03.25	
Abijõud/solistid	21.03.25	Vajalik info saadetud, kokkelepped tehtud ja avaldused allkirjastatud
Eelarve kinnitamine Kulka tulemuste järgselt	26.03.25	
Kavade ja plakatite kujundus	28.03.25	Kujundaja kaasamine
Piletimüügi korraldamine	28.03.25	
Kutsete saatmine	28.03.25	
Plakatite trükk	28.03.25	
Plakatite ülespanek	31.03.25	
Kontsertide info kodulehel + FB + Instagram	01.04.25	
Kontsertide info muudes kanalites	01.04.25	TTP koduleht, Põlva leht, Kultuurikeskuse koduleht, Tartu Kultuuriaken, Kultuuriakna ja Visit Tartu FB, ESOLi koduleht, TÜ siseinfo infokiri ja TÜ veebileht
Transpordi korraldamine	04.04.25	Transport Põlvasse + harf + löökpillid Vanemuisest, Gunnari ja Aivoga läbi rääkida
Pillitranspordi vastutajad	06.04.25	
Pultide ja valgustite vajaduse kaardistamine ja potentsiaalse puudujäägiga tegelemine	06.04.25	TÜSO omasid 32 - sellest piisab
Fotograafi leidmine	14.04.25	21.04 Kadri Irdt, 28.04 Mihkel Örd

Facebook Boost	14.04.25	25€
Lillede tellimine (Põlva kontsert)	14.04.25	Gardest (3x 25€ kimp)
Kavade trükkimine	18.04.25	TÜ kirjastus
Facebook Boost	22.04.25	25€
Lillede ostmine	21.04.25	Gardest (3x 25€ kimp)
Saali ettevalmistus	21.04.25	Valmis seada enne peaproovi
Piletimüük	21.04.25	Kassa, kutsete nimekiri, QR-koodid, kavad
Kontsert Põlvas	21.04.25	
Saali korrastamine	21.04.25	
Lillede tellimine (Tartu kontsert)	22.04.25	Gardest (3x 25€ kimp)
Lillede ostmine	28.04.25	
Saali ettevalmistus	28.04.25	Valmis seada enne peaproovi
Piletimüük	28.04.25	Kassa, kutsete nimekiri, QR-koodid, kavad
Kontsert Tartus	28.04.25	
Nootide korjamine	28.04.25	Koguda noodid kokku kohe pärast kontserti
Saali korrastamine	28.04.25	
Tulude arvestus, arved, EAÜ repertuaariaruanne, EAÜ finantsaruanne	12.05.25	Arved: Soolobuss, TÜ Kirjastus, Bussibaas, Vanemuine (harf ja löökpillid), Kultuuriaken, Põlva Kultuurikeskus
Tagasiside kogumine	12.05.25	Küsitlus orkestrile

Lihtlitsents

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Gerda Lizett Puju

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose “Tartu Ülikooli Sümfooniaorkestri kevadkontsertide korraldamine”, mille juhendaja on Anu Rannu, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada Tartu Ülikooli digitaalarhiivi kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni;

2. annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni;

3. olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile;

4. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Gerda Lizett Puju

19.05.2025